When Moshe Battled the Malachim

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com



1. Talmud, Shabbat 86b-87b

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
|---------------|--------------|--------------|-------------|-------------|--------------|-----------------|
| Arrival | Instructions | Instructions | Day 1 | Day 2 | Day 3 | Presentation of |
| (Shemot 19:1) | for Moshe | for the Jews | of Hagbalah | of Hagbalah | of Hagbalah? | the Torah? |

2. Shemot 19:11

ּוָהָיוּ נָכֹנִים לַיּוֹם הַשִּׁלְישִׁי כִּי בַּיּוֹם הַשִּׁלְשִׁי יֵרֵד ד' לְעֵינֵי כָל הָעָם עַל הַר סִינַי:

And be prepared for the third day, for on the third day, Gd will descend before the eyes of the entire nation, upon Mount Sinai.

3. Shemot 19:15-16

...וַיֹּאמֶר אֶל הָעָם הֶיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים... וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר...

And he said to the nation: Be prepared for three days... And it was, on the third day, in the morning...

4. Possible dates for Shavuot

| Nisan 29, Iyar 29 | 14+29+7=50 | 7 th of Sivan |
|-------------------|------------|--------------------------|
| Nisan 30, Iyar 29 | 15+29+6=50 | 6 th of Sivan |
| Nisan 29, Iyar 30 | 14+30+6=50 | 6 th of Sivan |
| Nisan 30, Iyar 30 | 15+30+5=50 | 5 th of Sivan |

Moshe battles the malachim

Talmud, Shabbat 88b-89a

ואמר רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבש"ע, מה לילוד אשה בינינו! אמר להן לקבל תורה בא. אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? "מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, ד' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ, אשר תנה הודך על השמים!" אמר לו הקב"ה למשה: החזיר להן תשובה! אמר לפניו, רבש"ע! מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם! אמר לו: אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה... אמר לפניו: רבש"ע, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה? "אנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים." אמר להן, למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? תורה למה תהא לכם? שוב מה כתיב בה? "לא יהיה לך אלהים [חול] אחרים" - בין הגויים אתם שרויין שעובדין עבודה זרה? שוב מה כתיב בה? "זכור את יום השבת לקדשו" - כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות? שוב מה כתיב בה? "לא תרצח לא תנאף לא משא ומתן יש ביניכם? שוב מה כתיב בה? "כבד את אביך ואת אמך." אב ואם יש לכם? שוב מה כתיב בה? "לא תרצח לא תנאף לא תגנב" - קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש ביניכם? מיד הודו לו להקב"ה שנאמר "ד' אדנינו מה אדיר שמך וגו" ואילו "תנה הודך על השימת" לא רתיה

Rabbi Yehoshua ben Levi said: When Moshe ascended to Heaven, the ministering malachim said before Gd: Master of the Universe! Why is there one who is born of woman among us?

He told them: He has come to accept the Torah.

The malachim said before Him: This hidden treasure, which was hidden with You for 974 generations before the world was created – now You wish to give it to flesh and blood? 'What is Man that You remember him, the son of Man that You recall him? (Tehillim 8:5) Gd, our Master, how great is Your Name in all the land! Place Your glory upon the Heavens! (Tehillim 8:2)'

Gd said to Moshe: Answer them!

He replied: Master of the Universe, I fear that they may burn me with the vapour of their mouths!

He told him: Hold on to My Throne of glory, and answer them...

He said: Master of the Universe! This Torah that You are giving me, what is written in it?

"I am Hashem your Gd, who took you out of Egypt."

Moshe said to them: Did you ever descend to Egypt? Were you slaves to Pharaoh? Why would you need Torah?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"You shall not have the gods of others."

Moshe said to them: Do you live among the nations, who worship idolatry?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"Remember the day of Shabbat, to sanctify it."

Moshe said to them: Do you perform work, such that you should need to halt?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"You shall not take Gd's Name in vain."

Moshe said to them: Do you engage in commerce?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"Honour your father and mother."

Moshe said to them: Do you have a father and mother?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"You shall not kill. You shall not commit adultery. You shall not steal."

Moshe said to them: Do you have jealousy among yourselves? Do you have a desire for evil among yourselves? Immediately they admitted that Gd was right, as Tehillim 8:10 says, "Gd, our Master, how great is Your Name, etc." but it does not say, "Place Your glory upon the Heavens."

6. Rabbi Moshe Sofer, Chatam Sofer to Shabbat 88b

הם אין להם מורגש ומובן בגשמיות, אבל האדם שלו אחיזה בכל העולמות, והרבה מהם זכו לדרוש במעשי מרכבה, נמצא התורה ראוי לאדם שהוא משיג הכל העולמות עליונות והתחתון, מה שאין כן מלאכי השרת. והיינו "אחוז בכסא כבודי והחזיר להם תשובה", ר"ל שיראו ויבינו שאתה אחוז בכסא הכבוד בעולם היותר עליון. וגם החזר להם "כלום למצרים ירדתם?" כלומר אני משיג מכסא הכבוד עד עולם התחתון, משא"כ אתם...

You have no sense and understanding of physicality, but human beings grasp all worlds, and many of them have merited to study the Heavenly chariot! Torah suits humanity, who grasp all worlds, higher and lower, as opposed to malachim. This is the meaning of "Hold on to My Throne of glory and answer them," meaning, so that they will see and comprehend that you hold the highest Throne of glory. Also: Answer them, "Did you ever descend to Egypt?" Meaning, "I grasp from the Throne of glory to the lowest realm, unlike you."...

The gifts of Avraham

Midrash, Shemot Rabbah 28:1

באותה שעה בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה. עשה בו הקב"ה קלסטירין של פניו של משה דומה לאברהם, אמר להם הקב"ה אי אתם מתביישין הימנו? לא זהו שירדתם אצלו ואכלתם בתוך ביתו? אמר הקב"ה למשה לא נתנה לך תורה אלא בזכות אברהם שנאמר "לקחת מתנות באדם", ואין אדם האמור כאן אלא אברהם שנאמר (יהושע יד) "האדם הגדול בענקים"...

At that moment the ministering malachim wished to strike Moshe. Gd gave Moshe a face resembling Avraham, and Gd said to them, "Are you not embarrassed before him? Is this not the one to whom you descended, and in whose home you ate?"

Gd said to Moshe: The Torah was given to you only in the merit of Avraham, as Tehillim 68:19 says, "You took gifts ba'adam," and adam here is a reference only to Avraham, as Yehoshua 14:15 says, "The great adam among the giants."...

Manners matter!

8. Talmud, Shabbat 89a

ואמר רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות. אמר לו, משה, אין שלום בעירך? אמר לפניו, כלום יש עבד שנותן שלום לרבו? אמר לו, היה לך לעזרני.

And Rabbi Yehoshua ben Levi said: When Moshe ascended to Heaven, he found Gd tying crowns upon the letters. Gd said, "Moshe, is there no greeting in your city?"

Moshe said before Gd, "Is there a servant who greets his master [first]?"

He replied, "You should have assisted Me."